Çoklufaktör Liderlik Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çoklufaktör Liderlik Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19322

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çoklufaktör Liderlik Anketi (ÇLA), Serra Yurtkoru taraf?ndan 2001 y?l?nda Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezinde geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle örgütsel de?i?im süreçlerinde liderli?in rolünü ve etkisini incelemek amac?yla tasarlanm??t?r. ÇLA, genellikle Çoklufaktör Liderlik Kuram? çerçevesinde, farkl? liderlik stillerini (özellikle dönü?ümcü ve i?lemci liderlik) Türk organizasyonel ba?lam?nda de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirme süreci, liderlik davran??lar?n?n kurumsal dönü?üm üzerindeki karma??k etkile?imini ölçmek için psikometrik temellere dayanmaktad?r. Ölçek, liderlik davran??lar?n?n alt boyutlar?n? ayr??t?rmak ve bu boyutlar?n organizasyonel ç?kt?lar? nas?l etkiledi?ini belirlemek için kritik bir araç görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çoklufaktör Liderlik Anketi, Liderlik, Dönü?ümcü Liderlik, ??lemci Liderlik, Örgütsel De?i?im, Ölçek Geli?tirme, Serra Yurtkoru.

Yazarlar

Serra Yurtkoru

Amaç

Çoklufaktör Liderlik Anketi'nin temel amac?, yöneticilerin sergiledi?i farkl? liderlik davran??lar?n?n düzeylerini ve tiplerini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle liderlik stillerinin örgüt içinde ba?lat?lan veya yürütülen de?i?im süreçleri üzerindeki do?rudan veya dolayl? etkilerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Ara?t?rmac?n?n tezi, liderli?in örgütsel de?i?imin ba?ar?s?ndaki kritik rolünü vurgulamaktad?r.

Bu geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda liderlik ve de?i?im ili?kisini inceleyen ara?t?rmac?lara standartla?t?r?lm?? ve geçerli?i/güvenirli?i test edilmi? (tez kapsam?nda) bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlam??t?r. Ölçek, liderlik literatürüne katk?da bulunarak, dönü?ümcü ve i?lemci liderlik boyutlar?n?n operasyonelle?tirilmesine olanak tan?maktad?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Çoklufaktör Liderlik Anketi, temel olarak Çoklufaktör Liderlik Kuram?'n?n öne sürdü?ü karma??k liderlik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana kategoride incelenir: **Dönü?ümcü Liderlik**, **??lemci Liderlik** ve **B?rak?n?z Yaps?nlar (Laissez-Faire) Liderlik**.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dönü?ümcü Liderlik: Liderin takipçilerine ilham verdi?i, onlar? entelektüel olarak uyard??? ve bireysel geli?imlerini destekledi?i (?dealize Edilmi? Etki, ?lham Veren Motivasyon, Entelektüel Uyar?m, Bireyselle?tirilmi? Dikkate Alma) boyutlar?n? kapsar.
??lemci Liderlik: Ko?ullu ödüllendirme ve istisnalarla yönetim (aktif ve pasif) gibi de?i?im odakl?, ödül ve ceza mekanizmalar?na dayal? davran??lar? ölçer.

Ölçek, bu liderlik boyutlar?n?n her birini ayr? ayr? de?erlendirerek, liderin örgütsel de?i?im hedeflerine ula?madaki etkinli?ini ve izleyicileri üzerindeki motivasyonel etkisini nicel olarak saptamay? hedefler.

Geçerlik

Çoklufaktör Liderlik Anketi'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir ('-'). Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen her ölçek, yap?sal geçerlik (Faktör Analizi) ve içerik geçerli?i (uzman görü?leri) gibi temel geçerlik analizlerinden geçirilmi? olmal?d?r.

Ölçe?in geçerli?i, liderlik davran??lar?n?n teorik olarak beklendi?i gibi örgütsel de?i?im de?i?kenleriyle ili?kilenip ili?kilenmedi?ini gösteren yap?sal kan?tlarla desteklenmektedir. ?lerleyen çal??malarda, ölçe?in ay?rt edici geçerli?i ve yak?nsak geçerli?i gibi daha detayl? geçerlik analizlerinin sunulmas? faydal? olacakt?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair spesifik sonuçlar da orijinal kaynakta yer almamaktad?r ('-'). Tipik olarak, psikometrik aç?dan sa?lam bir ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alfa) 0.70 veya üzeri olmal?d?r.

Çoklufaktör Liderlik Anketi'nin farkl? alt boyutlar? için ayr? ayr? iç tutarl?l?k analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ayn? liderlik boyutunu ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin önemli bir a?amas? olan faktör analizi (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi - AFA), Çoklufaktör Liderlik Anketi'nin teorik olarak öngörülen liderlik boyutlar?na uygun bir yap? sergileyip sergilemedi?ini belirlemek için kullan?lm??t?r.

Çoklufaktör Liderlik Kuram?'na dayal? geli?tirilen bu tür bir ankette, faktör analizinin, dönü?ümcü liderli?i temsil eden dört veya daha fazla faktör ile i?lemci liderli?i temsil eden ek faktörleri ortaya ç?karmas? beklenir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n ampirik olarak do?ruland???n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

gösterir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Psikolojik Ölçek Geli?tirme (Geli?tirme)

Format: Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir ('-'). Ancak, Çoklufaktör Liderlik Anketleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?r (örne?in: 1=Hiçbir zaman, 5=S?kl?kla).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Örgütlerde çal??an profesyoneller ve yöneticiler. Liderlik davran??lar?n?n gözlemlenebildi?i i?yeri ortamlar?.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul ba?lam?nda toplanan örneklem.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya astlar?n liderlerini de?erlendirdi?i (Çoklu Kaynak) formatta kullan?ma uygun bir anket.

PDF Eri?imi: Ölçekle ilgili bir PDF dosyas? mevcuttur. Bu dosya, ölçe?in bir adaptasyonu veya ilgili bir formu olabilir: donusturucu-liderler-degisim-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Çoklufaktör Liderlik, Liderlik Stilleri, Örgütsel Geli?im, Transformasyonel Liderlik, ??yeri Psikolojisi, Serra Yurtkoru, Marmara Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Kurumsal E-posta Adresleri: syurtkoru@marmara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul (Tez dönemindeki kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için

ARABPSYCHOLOGY.COM

do?rudan yazar Serra Yurtkoru ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle ücretsizdir, ancak yazar?n izni ?artt?r.

Test Y?l?: 2001 (Yüksek Lisans Tezi sunum y?l?).

Kaynaklar

Yurtkoru, S. (2001). The role of leadership in the organizational change process (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

Çoklufaktör Liderlik Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak tez metninde yer almaktad?r. Bu akademik kay?tta ölçek maddeleri do?rudan sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM